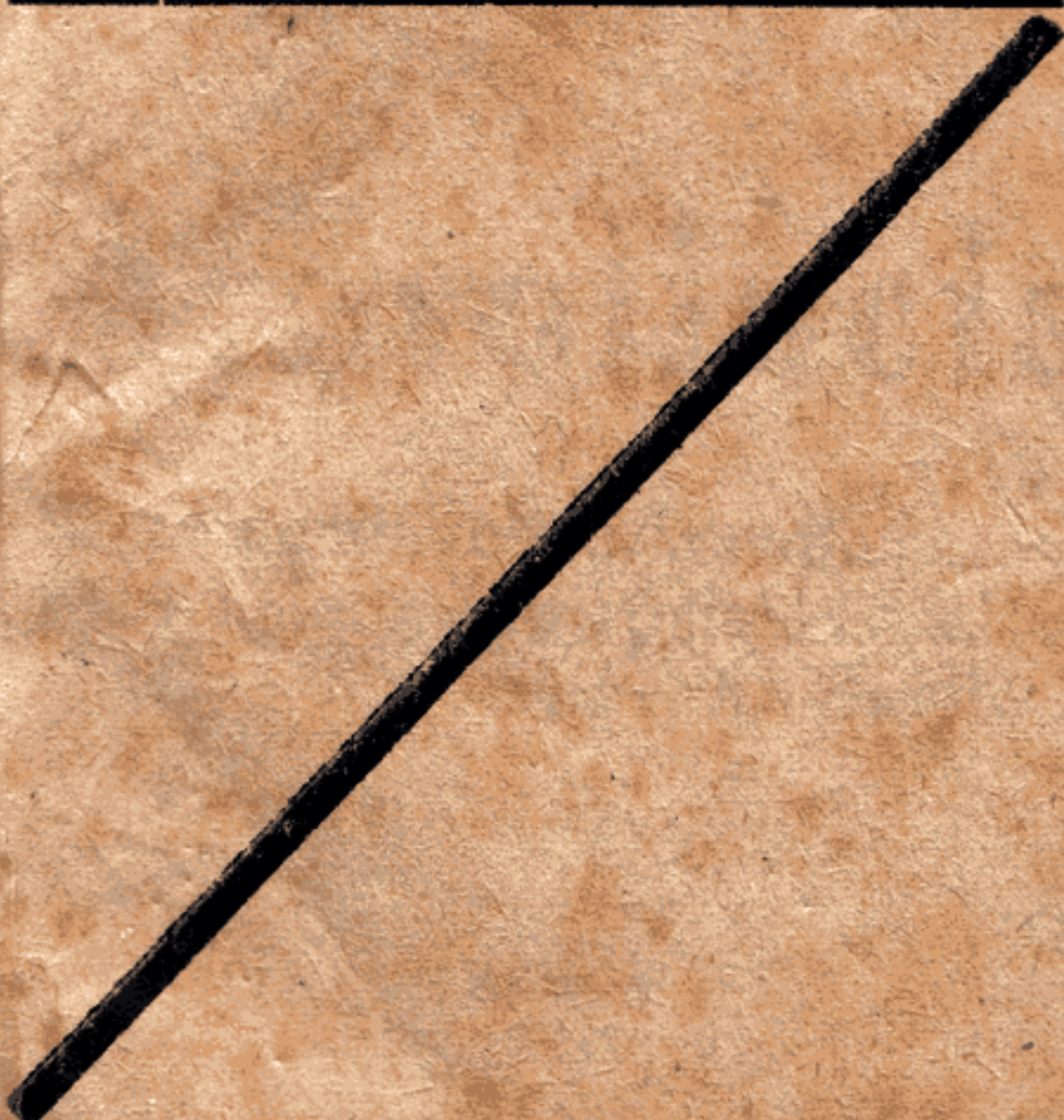

Arevoliucia

S. Ertacmindeli iyyaz iaqarpsla
eiteig²eit ay. Al. Gablia

Ag. „Apsnə Qapı“ abiblioteyka

Arevoliucia

S. Ertəçmindeli „Arevoliucia ha
iiyaz aniesa iaçərpşta iaazərkia-
wnə eiteigəciť ay. Al. Gablia

Agazet „Apsnə Qapı“ itnañit

Aqua

1929 ş.

Аг. Архив. Огл. 1929

Архив

Заказ № 891.—Тираж 1000.

Главит № 204.

Аг. Архив. Огл. 1929

1929

Ialakuou auaa:

1. **Ale**—dəkubecəup.
 2. **Lia**—Ale diphaup, 17 ş. lxə-
çueit̚.
 3. **Sio**—Ale ifabrikaʔə auəs iu-
eit̚, drevoliucionerəup.
 4. Afabrika aʔənɣɿ auəsɯɟa.
-

AREVOLIUCIA.

I.

Akubec ikabinet. Auatax aguta stolq geloup. Ari astol ahasabga ayotkii, kiaadkuakæi æukuoup. Atzavaraxæ telefonk knahoup. Auatax yælk xoup.

Ale astol dadxalanæ yotkila akæ ahasabra daxoup. Adnæqa auæsuja reilayæntb7æ goit.

Ale. (Dhasabueit ayotki ala). Zækiæi ikæ... Zækiæi... Xænyaji b7ba næzæki... Millionk. (Apenqra dkælæpsnæ ib7æ naiærgoit). Ei! Iqalazei teitalagama ailayænt7æ? Itærbæn sara!

Lia. (Daaynaloit). Baba iqalazei, uzərguaazei?

Ale. Akgiə. (Dguədikəloit). As lassə ɬənzərħəzei dad?

Lia. Snəquon baba, axa adnəqa ubas işouroup egiaasəgəmxəeit səpsəlmətkərc.

Ale. (Inapala ɬə iɬəɬueit). Bəmɬan səzəɬab xuɬə, mɬəbɬəkala aɬxaqa bəzgar... ɬxas eiha ieiəɬabɬozei dada xuɬə? Aharya akuu, Xuəqal akuu, Aɬamharxu akuu.

Lia. Baba, abri aşora halçnə haxicalakgiə sa szən zegiə dararoup, axa...

Ale. Araxi, art aɬxakua rəçkəsgie ma Borqomqa, ma Abas-tumanqa acara eiəɬabɬozar?..

Lia. (Daaɬərħazɬa). Sara... sa... sara...

Ale. Aa, izdərət, izdərət... Bara agəzmal Borqom eiha bguə ahoit... Uəs ami?

Lia. Baba uara işəuñaua səz-dəram, axa sənṭaṭi apxənrazə, sara ahauaxi acara sgu itazam.

Ale. Izban? Bguə işpatam?

Lia. Sənṭa abra sənṭar, abra səqazar eiha eionasfoit. (Dṭoit).

Ale. Ispa? Ispəkuu ara bşaangəlo ari aşouraxa. Pxasarami (ayotki dnasua) milionla apara zmou səpha abra aşoura balaz-jərṭ? Zakuzei ibñaua? Nas blas ijərəzgarəzei auaa rəqnə?

Lia. (Lxə rçəsua). Izdərueit, izdərueit, axa sara... a...

Ale. (Dyaçpaṭa). Bxagaxama, bara? Ari aşoura-xa ara banən-xa nas bəzxuartozei, bəmpsi?

Lia. Ant mpsiṭei?

Ale. Darban bara ant?

Lia. Hfabrikaxə uaxəi ɸnəi
amcabz ialagəlou husuʒa!

Ale. (Dguaanə deibak'ueiṭ,
lqaiçara izəmdərúa astol dnasu-
eiṭ). Iṣpa? Iṣpabḥei? Uərt rəqnə
bara ibtaxəuzei? Iḥa lassə? (Aḏ-
nəqa abɿkua goiṭ. Iara dneinə
apengər ixə nkələrḥḥanə drəça-
qioiṭ). ʦəstəḥ! ʦeiteilaxma? ʦən-
sərɿan ɿseibakəu zegiə sara sua-
yəzar! (Izoiab laxi daaxiaḥnə).
Bxuəcueiṭ akuu! Bzərxuəcuaizei?
Iḥa lassə!

II.

Sio. (Inapɿkua çarkuakuanə da-
aynaloit). Ale uxaçkə!... (Lia
dənləxuapşnə ixə lairquueiṭ).

Ale. Ari dəzuəstxəda? Iuəztada
uara ara aynalara azin? Aa!

Sio. Auəsujə, aquaqja!..

Ale. Aquaqja mkua znəkər ubart rħaṭala snəquon ubas uab ipsanəs! Hə!..

Sio. Ale, hah!

Ale. Uajouma ianəudər nas sara uarei uyəzjei ɬə sagışahəz, sagışənɟaz?

Sio. (ɬə rçəsua). Hməccakər iaabara haqaxəup!

Ale. Affəħa uaaxənħnə uzlaaz ala undəlçnə naq uca!

Lia. Baba, baba səmħei...

Ale. (Dyaçqioiɬ). Bara araqa ibtaxəuzei, bca b'uatamaxı!

Lia. Sarou?!. (Dquəndquəndua akə ɬhoiɬ).

Ale. Bca səmħei? (Lia işəlgua-mpxaua dəndəlçnə atzəvara iɤə-navalzoıɬ. Ale eiha iɤaarguəbzə-

oſta Sio iaxi). Uara sara səqnə
 ʔajara uəkunagauam, axa uaxiəu-
 kuənəu aqnəʔ uatasçauam, uaai
 azin uəstoit̚ snapə uaguəzərc.
 (Sio iaxi inapə irxxoit̚, axa Sio
 daxigəlou daxəçəsɜauam). Işpa?
 Snapə aguəzra uapaumfoi?

Sio. Ale uxaçkə sçeit̚, uəsɜ-
 zəry' uazar sara uəsk̚ azə saait̚.

Ale. Zaku uəsəuzei uara sara
 səqnə iutaxəu? Auəs umouŋ
 akuu—Ha-ha-ha! Uara uzakuʔ-
 psaaʔəu sara izdərueit̚ uʔaanəu-
 kəlar eiha eionəuŋ. Ha-ha-ha!
 Uara uajə qarəkər uəs uuama?

Sio. Aa. Aʔiraqnə.

Ale. Iaba?

Sio. Aʔiraqnə səm̥hei?

Ale. Ualazçada aʔira aqnə
 auəsura?

Sio. Axanṭayə.

Ale. Uara uami auəsujə eila-zəryəntua?

Sio. Sara sakum, axa auəsujə roiarra akup...

Ale. Uara səzoiab ləqnə iuta-xəuzei? Uzəstouzei dadagia?

Sio. Ale uxaçkə, uara uajə uzlaɟajaua auəs iaamtam. Uəz-oiab sara bzəia dəzb... (Aja nai-gzom). Uuəzoiab dmaaləkiəup. Ibzəianə iuñeit, axa... Uara uakuəmzəz ubri, isxaməşti... (Akə iñarc itaxənp).

Ale. Aa, uara uan atakuaj ayə-yeiaj...

Sio. Suəhoit iɟalaua akə aku-zar san ltəzla ualamɟajarazə, san uara uəsəs duəmam...

Ale. Ispəku uara uan ltəzla añara azin şsəmam, ɭara sara

sxuujā itəzla anəszəmha nas iar-
banəu iaha ishara? Aa!

Sio. Aa. Znə haqan uara uqə
xuəuyəs? Axa ita ui aamta ceit.
Arbaonikua qərtit anxajei auəs-
njei qəxarc, eicxəraanə rxakuit-
ra ələrxərc.

Ale. (Daaibaknə) Uqənkəl ita
iazxoun iubar-barxeu! Itərbara
səqoun axakuitra zeipsrou tpa-
anətkəlandaz akuəmzar! Eei—gi-
di, zaualei!

Sio. Ale uxaçkə! Znəkətek
uəszəzəry! Auəsujā qəxəeit iu-
arhaua işəkunagou rboit, ianə-
nauməgzagio—uahtnə dərbgoit,
ufabrika eilarətueit.

Ale. Hə-hə-hə!..

Sio. Aai-aai! Ita itəzxoit aqə-
rbel eips hta ijxeiu. Itəzlərxa
hja iahxətxxeu...

Ale. Sara sfabriķa eilaťǵrǵ
 Maksime sakuu qǵjsoma? Iťgu-
 alaťauou ui aǵnǵ iťzǵzuǵz? Ǵǵa-
 anǵťkǵl akumzar eijou ľakusǵr-
 ľan. Uara ueipsǵ zeipsǵǵu, sara
 seibǵanǵ, sfabriķa aǵnǵ uǵsurta
 tǵp iourǵm. Uyǵzǵa isǵzrańa,
 rsasa eixǵrǵmxaaitǵ akumzar pe-
 ipsǵ mǵzda řǵrpeipsǵǵu. Iťta uaha
 mńakua affǵńa undǵlǵnǵ uca
 akumzar aǵamǵxuǵ uǵǵǵsǵxǵp!

Sic. Hai qult iuǵuzomei? Ua-
 ra abas hřǵuzmǵrťaua uzǵmdǵr-
 zoi? Aa uǵst iuǵǵkǵl. (Kǵiaadkǵ
 aǵǵǵrganǵ aťol inǵkuiǵǵoiť) sat-
 bzak aťtaxǵ aǵkǵ azǵńanǵ saau-
 eitǵ, uanza afabriķaǵ uǵsura
 qalauam. (Adǵlǵra iakuǵik'ueitǵ.

Ale. (Daalasta) ľǵspǵrǵ naq
 ľara amzanrakua! Ǵara! Ǵara ľqu-
 ǵyramzar akǵ zzǵmdǵrua axřǵye-

ilagakua. ʔhax-psax'ua ʔdəkup!
Sara səqamzar ʔsneibakəz amla
ʔənʔon ʔara amdərkuə, ʔara rəp-
garamzar akə zzəqamçauə!

Sio. Hara arevoliucionerʔa ʔa-
ra amaləkərəʔa ʔdəunei arənga-
ra aadərueit, egiharpgoit, axa ar-
gəlaragiə aadərueit, egihargəloit
ʔara ʔjəʔ qahanəm atəpanə adə-
unei ʔəc, aqanat adgiəl aqnə,
aqajlar rxə iakuitnə, irtaxəu zəgiə.

Ale. ʔspa? Uagisəkumakarueit
akuu? Ha-ha-ha! ʔara aynəbga-
kua ʔʔəʔəz sara isədəskəlauam.
Aa uəst, iumanə naq uəz! (Akia-
ad ərtnə imçairtueit). ʔtaxəu qa-
ʔçala, egia ʔzəqəçauazargiə ʔma-
afan. Zəgiə dararoup. ʔsərbəp
sara auəsujə reilaryəntə zeips-
rou.

Sio. Nas iuədumkəloi?

Ale. Map isədəskəlauam!

Sio. Ibzioup!

Ale. Saxiurxuəp!

Sio. Lassə iaabara haqoup!
Ikimtaɬxaait̚ ahtənrakua zegiə,
ixairxaait̚ apacxakua, iaarlasnə
iaabaait̚ abri amʂ (iʔənaixoit̚).

Ale. Unəhala, unəhala! ʔəzdə-
rueit̚ ɬara ɬəzuəstkuougi... (Da-
aitaɬanə) Aa... Sio uouma? Sio...
Egia sʰandagiə... Uara uaja ʂa-
qa igazou aqara ugazam... Uaai
uaail.. Uəst̚, aa uəst̚. Aa uəst̚,
qara iɬtaxxap... Auay quəia idə-
ruazaroup aɬabrikakua ʂaqa mi-
nut uəsda igəlaua aqara milion
maat aɬənt̚karra iʂagxaua. Uajə,
hɬənt̚karra aibaɬrazə aʔərx'iara
ianaʔəu iaanərgəlaʔəuma! (der-
guabzəouua). Uara sara daara
uay-quəouas usəpxiazoit̚. Sara iu-

asəmħargiə iudəruēiṭ hart hap-
sadgiəl aħaakua aṭəm hēntkar-
rakua irjahaxiṭarazə şahualəu
zegiə.

Sio. Hara auəsujə hēntkarra
ħaa amam. Hara hnaiaailakı
hħaa aqnə hara itahapsoiṭ araja.
Usqan ilakunargələua hēntkar-
ra ʔa, ajəṭ dəunei hħaa anays
iqaləua iagıajahaxiṭoiṭ. Uanza...
Ari zakuzei?

Ale. (Apara iirk'ueiṭ), Uəst,
iaankəl! Ugazouma? Qara ıxə
iaṭərxua.

Sio. (laaimxnə) Ui uara izəu-
tac itala sara sɣarħayəm! (Apa-
ra Ale inaiʔaṭnə dənħəlçueiṭ).

Ale. (Amca eips daaibaknə,
ipsə ixuda ikələxaua dyagəloiṭ).
Aaiṭ uara ala apənça ikəlqıaz!
Sara sab səipazar iusərbaṇ uara

iaxia iszəuuz acənxura zeipsrou!
 Sar-r-ra milionla amazara zmou
 Ale sakuzar uñazaua slapərguça
 aguzra uañaua ussəmçatəu usə-
 rban! Nas uara aƣada añənja
 ilga! Abniṭqia... Abniṭqia... Əəə
 akiaafər!..

III.

Lia. Baba uərt egrəmam, iəiar-
 kuoup, axa rənaməs dəuup!

Ale. İspa? Bara araqa bəqaz-
 ma? Bara abra bkəlzəryuazəu?

Lia. Mamou... axa... uara...
 uara umala uaaszənmətət...

Ale. (Lia dəlzəməzəryzakua aj-
 lar raxı daaxıapşta) Abart am-
 zanrakua zeiguəoi'ua sara azk
 iszəmdrəit... Anja inəs anja!
 Apara adəunei aqnə ikunaça ab-
 art ahas, njaxuəs sara səşrə mou

rzeilmərgaua izakur uauzei
mıtan? iqalaɾəur!

Lia. Baba... Sara...

Ale. Bara?..

Lia. Sahaɾər aqnəɾ urquaç...

Ale. İspa?

Lia. Uara isoumħaloziz adəu-
nei zegiə bara bxaçkə isəstueit-
ħa, da abri aqnə izbap!

Ale. Pıaala, pıaala! Adəunei
zegiə-zegiə açkəsgie bara bei-
onasfoit, axa abart reipşkua auəs-
kua rəqnə bara balampalalan.
Buəs alam. Uajə bneinə affəħa
bɸeiləħa. (İsaat aatəxnə daxuap-
şua) y-saatk rzə avtomobil aai-
ueit, bɸeiləħa qara bɸəkusçoit.

Lia. İaba? Saba ɸəkuuçoi?

Ale. Ban laħsa ləşqa... (aɾe-

lefon aṭrubka aaknəxnə) Cent-
ralnaial.. 3—24.

Lia. Baba sara... sara qargiə
səzcauam. Uara akə uəxiərha
stoit... uara szəupərquam... Art
auəsujə akə iazənkəlaua iqam...
Aqabaa zgu açaotara kədna-
xeu auaa rgu ankədğəlalakı, znək
ailayəntəra ianalagalakı iaarpəxia-
lalakı azə dərşatəua iqazam.

Ale. Sarou? Sara axə azə bə-
stəmən. Uert irməuzar rəx-
uda ərteinə sbəzrəlga. Bara
pfaala sara shəpə xaçanə san
lahsa ləşqa bca. (Aṭelefon dta
jajaua) Sikə uouma? Sikə!
Mşəbzia! Aa! Aei! jabtəs
iqouzei? Fzauadkua rəqnə tən-
rouma? Işpa? Aa? Ar qapf?..
Ha-ha-ha! Astqia azər dtaua
ubaxiou! lahheit-ña... Pxasaroupi

Aai rəuazək daasəmpəçlondaz
 dzaku r-qapləu isərbarən, axa...
 Işpa? labanṭaai? Işpouḥei? Sa-
 rou? Sara abant amalakrəfaja
 srəṭlaua səqazar nas iszəuuazei!
 Urt ara azə dmaargiə umuəxt.
 Səmpənəu? Işpazəqaloi! Esə sə-
 ṭəmtan auaa rgəlanə isəmouṛ.
 Aḥəs myastṭia rayrəṭuam! Aai.
 Huəsəuṭouṛ rḥoiṭ!.. Ha-ha-ha!
 auəsujā—patənraa, ha-ha-ha!..
 (Dəyṭoiṭ)

Lia. Babaxəciṭ iuhaua zakū-
 zei? Auəsujagiə uaami? Uərtgiə
 apstazara rtaxəṛ, axakuitra iaf-
 touṛ.

Ale. Işpa? Uajəgiə ara bgəlo-
 uma? Bca lassə, bṕeilaḥa! (aṭe-
 lefonaxi) Nas, nas!

Lia. Zaaləmla ṭrəznəquoit aze
 ami abart reips ailayəṭrakuagiə

zəqarçaua, auəsujə psə rxas tə-
qazam!

Ale. (Lia ilħaua daxəmxuəc-
kua) Aa? Darban? S-Liliyķou?
Xar ləmam, itabəup (Lia laxı).
Lia Sikə asalam bzaaichaueit̃.

Lia. Ixə zirguaq'uaizei... (Sio
iaaigaz atquə dapxioit̃).

Ale. Abzəiaza, abziarazə. Am-
wəşawənə, amwəşa, bzəiala. (Ate-
lefon atrubķa nəķneihaueit̃). Lia!
Daara d'arpəs qaimatəup Sikə.
Daaragiə bzia bəzboit̃... Znəķ ab-
ri ailayənt̃ra hazlou hnalcəndaz...
Çara təzuan...

Lia. Uməccakən, ayara ura
uaxızap... Znə sara sicouou, si-
cəmcouou usəzçaa.

Ale. Sss... sss... Pfaala, pfa-
la... ibħaua zakūzei?

Lia. Izzə. Sara istaxəm auayə bzançgiə siccauam.

Ale. (Lia dzəpxiaua aſquə angueitalakı aqər-qər-ħa dəyɥaua) Ha-ha-ha ubri akun ibəgəz! la-zəb'ua zei ibkəu? B'uss irəlou-zei aləmt̃ iarpsələua aməckiaja!

Lia. Aləmt̃ iarpsələuazar ubri eips̃ aamta itaſərgəleiṭ uara uyə-zjei uarei, aləmt̃ rguəcaṭaṭa dara iaadrəx'ua uara uyəzjei uarei kɪaf alajueiṭ azouŋ izəqou. Baba...

Ale. Ha-ha-ha... (Dəyɥoiṭ).

Lia. Baba! Ubartgiə apsə rxo-up. Ubart zəħaua azə xuapsra rzəuunc uualəuŋ!

Ale. Ha-ha-ha...

Lia. Irouħazei abraqa izəħauaz azə (akɪaad ilərboiṭ).

Ale. (Dəlxəyɥoua) Makɪana

zouzei səpška-xuŋə, şaqa bga-
 zouzei! Ha-ha-ha! Abərjgiə ib-
 zəmdərəc ubart zuəstou. Hara
 hxuaşa iaazaz auaa rakuma ha-
 ra amazara haztaz. Uərt hara
 hala rəpsə touŋ, hara hanəqam
 uaxəkgiə rxə rəznəqugauam. Ama-
 la, aña astol iadurɣalar afaŋ-
 kua naganə xəxi ikunaçoit-ña şə-
 rñaua eipş hara inəquaagaua ha-
 nalaga hxə ikuɣarc rtaxxəeit, axa
 uaha uəmsit. Qamyə eibga əqa-
 nə urt rquaqua iagxarəm, kər-
 ɣooia əqanə, hara haibganə urt
 zəstakuou rləmha sarkıada irba-
 raha irbarəm.

Lia. (Daazəcralaɣa) Baba!

Ale. Bara bzəɣtəzei! Urt rxa-
 da dəknə şaxala deikupax dɣa-
 ñanə danənasərgəlalakı, uərt aç-
 məñharkua ara iaainə sfamxə

aguzərta rəibamtaua ibsərbap sara
suayəzar! Pətrak, iaasazanda akum-
mzar nas...

Lia. (Lxə narqunə d'ihauała.
Baba... Baba..

Ale. Lia! Bəqazla uamała iz-
boiṭ... Bara ubri... dəryagiəx...
Bzia dəb.., (Ađnəqa abəkı bṭə
goiṭ). Si! Bəkı bṭəuma? Iqala-
zei, iq...

Abṭkua. (Ađnəqanṭ) Ah uxaç-
kə, auəsujə ailayənṭra arevoli-
ucia qaçara ialagəeiṭ, afabrika
apəṭṭəra iaṭəup!..

Ale. Ara təzgəlouzei nas?!.. tə-
ioraçaaua, aualafaxuə tətaua ṭam-
xə eikuərṭ ṭəzarc akuma təzsə-
mou? Ṭca anomer bəṭba aṣqa!
Ṭlasə!

Abṭkua rəuakə. Isaḥaueiṭ ux-
açkə!

Lia. Babal.. S-baba...

Lia. lazxoit!

Lia. Umşaabziaxaait! Exiarna-xəs uara səubarəm! (Ddəkuloit).

Ale. (Lia dnaləxızanə lmaxuar dankənə daaxnərñnə dnaləgutastla atzavara aşqa dənqədiŋloit) Rfa iasərxuaƣəp uərt sara Ale sakuzar!

IV

Sio. (Aşər-ña daaynaşəlaua) Dəryagiəx uhabalueit aku? Aa iuboma abri amsa raja zçou anan qəqə iakəu abaraq qapf? Uajraanza ari abaraq şkuakuan, axa țara afajta uara uyəzjei uarei țəbzourala aqajlar hfa ikat-paz iarqapfiț uajə!

Ale. (Aquara-quara deiçasua) Ejou țəzueit! Țfa țasərxuaƣue-

it!.. Tənsərtoit, məç! Səmya tənəç mamzar tperəsxuoit!..

Sio. H-ha-ha! Uxə uməraap-san, uƣəumərguaqən! Abri abaraq qapı pər-pərúa iaxia inark-nə nazazazə guamçra axızəqamlaua adunei ƣəç aqnə iaxahargəloit... lkuahx'ueit tjet dunei, ixa-irxaait aqajlar rdunei ƣəç!

Ale. Astol ikugəlou atta aaf-təxnə dasua). Ei tabaceil! Ay-kunja!

Sio. Ale uxəçkə! Amalaza aday uxə aloumçan: (ixə rçəsua) Uy-kunja abaqaxəz, urtgio aus-ıja iaarəvagəlteil.. (iƣaarguəb-zəortə) Ale uxəçkə, irouhozei pasatı uuəsıja! Uaja iazəpşəun!

Ale. (Itapanıya aartəsno dya-xanə, izleikəu inapə kəq-kəqua) Aa uəst, irəzga! (dieixsueit, axa

Sio iaamxakua iayqioit), Sio iikəu abaraq iərɪnə Lia ilirk'ueit, nas iweibətanə Ale daankəlanə iikəu aʔapanya aaimpəɕjaanə aʔol də-ɕaicaloit).

Sio. (Ale ixuda daoragəlanə). Uajraanza aqajlar haxuda uəku-ɾan, axa aamta geɾit uajə uara uəxuda hara hakugəlouɾ! (Ixuda dnakuəɕuəuəuəit. Ale axuaara dalagoit).

Lia. (Duuaaza dəpanə aʔol dnəkupaloit, nas ilkəu abaraq harakə dyaxanə) ɿyagəl ɿəipxiəz daməɕ zənkuəu...

Auəsujə. (Aaynaloit. Sioi Liei aʔol eicəkugəlan ausuɾei darei).

Adunei amlaʃja aɾkua.

Eilaʃueit hdərra uaha zzəmyhaz.

lx'iouɾ apsreibafɾaxi hgarazə,

lɕaazəɾ haɕiaɾja rdunei.

Afataqnənza, ui astaxı.
 Hara hdunei məc hargəlan,
 laṭarəmbaz zəgı iara iakuxan!
 Abri oup astaxızaṭı
 Hara haibalra nagza,
 İnṭernacionalla
 İlakugəloit ɟlar rəsta-mta...

(İnṭernacional şərḥaua affəḥa
 aparda leiueit.

(Algarta).

Axu 15 kap.

